

БЕЛЕЖКИ КЪМ „ПОСЛЕДНИЯТ МАГНАТ“

chitanka.info

Както е известно, това произведение остава недовършено поради преждевременната смърт на писателя. Според замисъла на Фицджералд (ако се съди по неговите бележки и по сведенията на хора, с които той е обсъждал романа си) по-нататъшното развитие на разказа е следното:

Наскоро след разговора си с Бримър, Стар заминава за Източното крайбрежие. Има опасност заплатите на работещите в студията да бъдат намалени и Стар отива да говори с акционерите — вероятно за да ги предума да направят икономии от другаде. Между него и Брейди от дълго време съществуват разногласия и борбата за надмощие в студията бързо върви към своята кулминация. Не е известно дали по време на това пътуване Стар е постигнал нещо от делова гледна точка и дали наистина целта на пътуването му е делова, но той между другото отива и във Вашингтон (за първи път в живота си) с намерението да разгледа града; предполага се, че авторът е възнамерявал тук да се върне към мотива от първата глава, когато други представители на Холивуд — Сесилия, Уайли Уайт и Мани Шуорц — отиват да разгледат дома на Андрю Джаксън, но не успяват да влязат в къщата, нито дори да я видят много ясно — тоест и в двата случая символично бива показано отношението между филмовата индустрия и американските идеали и традиции. Посред лято е. Вашингтон се задъхва от жега. Стар се разболява от летен грип и ходи из града, зашеметен от температурата и от атмосферната горещина. Той така и не успява да опознае града, както му се е искало.

Когато оздравява и се връща в Холивуд, установява, че Брейди се е възползувал от отсъствието му, за да намали заплатите с петдесет процента. Брейди събрал сценаристите и със сълзи на очи им държал една реч как той и другите административни шефове ще намалят заплатите си, ако сценаристите също се съгласят да бъдат намалени техните. При това положение нямало да се наложи да се намалят заплатите на стенографите и на другите нископлатени служители. Сценаристите се съгласили, но след това се оказало, че Брейди ги е измамил — той се обърнал със същата реч и към стенографите. Стар е отвлечен от всичко това и се скарва сериозно с Брейди. Макар и противник на профсъюзите, смятайки, че всеки предприемчив младеж може да се издигне от най-нисшата до най-висшата служба, така както е станало с него самия, Стар е старомоден тип ръководител, който

обича да се отнася покровителствено-бащински към своите служители, който би искал да чувствува, че неговите подчинени са доволни и че той и те са в приятелски взаимоотношения. От друга страна, Стар се скарва и с Уайли Уайт, който е започнал да се държи прекалено враждебно с него въпреки факта, че навремето продуцентът е бил твърде толерантен към неговото пиене и груби шеги. Стар е оскърбен, че сценаристът не му отвърща със същата лоялност — а според него в полето на деловите взаимоотношения има място единствено за такъв тип солидарност. Накрая, победен от логиката на събитията, той започва да възприема идеята, предложена и гореща подкрепяна от Брейди, в студията да се създаде профсъюз.

Що се отнася до позицията на Стар в студията, във Вашингтон му е минала мисълта да напусне; но макар че вече му е омръзнало да води тази борба за власт, макар че е болен, нещастен и огорчен, на него не му се иска да се признае за победен пред Брейди. Междувременно той се среща със Сесилия. Веднъж, когато разказва на баща си за вниманието, което ѝ отделя Стар, Сесилия, без да иска, се изпуска пред Брейди, че Стар е влюбен в друга жена. Брейди попада по следите на Катлийн, с която Стар е подновил връзката си, и се опитва да изнуди Стар. Отвратен от цялото семейство Брейди, Стар скъсва със Сесилия. Самият той знае от години — научил го е от медицинската сестра, която се е грижила за съпругата му, — че Брейди има пръст в смъртта на съпруга на една жена, в която той (Брейди) е бил влюбен. Двата мъже се скарват, като се заплашват един друг, без никой от тях всъщност да има веществени доказателства за обвиненията си.

Брейди обаче има готов начин на действие. Мъжът, за когото се е омъжила Катлийн — нарича се У. Бронсън Смит, — е техник; той работи в студиите и взема активно участие в дейността на своя профсъюз. Фицджералд е възнамерявал да изпрати Брейди при съпруга на Катлийн, та продуцентът да разкрие пред него тайната връзка на жена му и да предизвика неговата ревност. Не знаем какво е щяло да бъде отмъщението на двамата спрямо Стар. Ако се съди по един от плановете на Фицджералд, те са щели да му устроят капан, така че съпругът на Катлийн да има основания да заведе дело срещу Стар за прелюбодеяние.

В историята отново се намесва операторът Пийт Заврас, който се чувствува задължен на Стар, и го спасява от интригите на Брейди и

Смит.

Междувременно Стар вече е сериозно болен. Той и Катлийн се срещат, но в отношенията им е настъпило известно отчуждение. В една своя по-ранна схема Фицджералд отбелязва, че Катлийн „произхожда от бедно семейство“ — баща ѝ е бил капитан на рибарско корабче; на друго място пък казва, че на Стар му е трудно да я приеме като постоянна част от своя живот, тъй като е „бедна, без късмет и носи отражение на дребнобуржоазната среда, в която е израснала и която контрастира с великолепието, което Стар търси в живота“. Възможно е чрез конфликта между нейния съпруг и Стар на профсъюзна основа Фицджералд да е целял да я отчужди от продуцента. Стар е избутан на заден план от Брейди и профсъюзите. Разривът между ръководителите на киностудията, от една страна, и различните групи служещи, от друга, се разраства и не оставя място за такива индивидуалисти в бизнеса като Стар, чиито успехи са негови лични постижения и чиято кариера винаги е била окръжена от своего рода романтичен ореол. Той се смята пряко отговорен за всеки, с когото работи, а що се отнася до неговите врагове, изпитва желанието да се разправи с тях собственоръчно. В Холивуд Стар е „последният магнат“.

Както става ясно в трета глава, Стар не се бои от риска да даде пари за някой филм, който няма да се хареса на масовия зрител, но който би му доставил (на Стар) художествено удовлетворение. Неговото отношение към филмите е, така да се каже, занаятчийско, тоест той непрекъснато изпитва желанието да ги прави все по-добре. Но след историята с намаляването на заплатите Стар се чувства унижен и въобще престава да прави филми. В романа е трябвало да има втора серия от сцени, в които да го видим отново на заседание за обсъждане на сценарий, на закрити прожекции и на снимачни площадки и които да контрастират с аналогичните сцени в трета и четвърта глава — намерението на Фицджералд е било да покаже промяната в отношението на Стар към нещата, както и промяната в неговата позиция в студията.

Той обаче трябва да противостои на Брейди, който няма да се спре пред нищо. Стар очевидно се страхува, че Брейди ще го убие, затова решава да прибегне до методите на своя противник, като наеме хора, които да го убият. За тази цел се обръща към гангстерите. Не е

ясно как е щяло да бъде извършено убийството, но за да не бъде в Холивуд по това време, Стар си урежда пътуване до Ню Йорк. На летището се среща за последен път с Катлийн, вижда се и със Сесилия, която се връща в колежа с друг самолет. В самолета го обхваща отвращение към собствената му постъпка; той осъзнава, че се е оставил да падне до онова ниско и брутално ниво, на което се намира Брейди. Решава да отмени убийството и възнамерява, щом самолетът се приземи на следващото летище, да изпрати телеграма с нареждания в този дух. Преди да стигне до летището обаче, самолетът се разбива. Стар загива и убийството било реализирано. Така симптоматичната смърт на Шуорц в началото на романа бива балансирана със смъртта на Стар. В бележката, която бе изпратил на Стар, Шуорц се бе опитал да го предупреди относно Брейди, който от дълго време е искал да изхвърли Стар от студията.

Погребението на Стар, което е щяло да бъде описано най-подробно, се превръща в холивудска вакханалия на раболепието и лицемерието. Всички плачат прекалено много или пък прекалено очебийно потискат чувствата си, като не изпускат от очи когото трябва. Сесилия си представя как, ако би присъствувал, Стар би казал: „Тази сцена е боклук!“ Някогашният изпълнител на каубойски роли Джони Суонсън, за когото се споменава в началото на втора глава и когото Сесилия, в своя изблик на благотворителност, когато се запътва с Марта Дод към кабинета на баща си, иска да спаси от забвението, е поканен на погребението по погрешка — объркали са името му с името на някой друг. На всичкото отгоре той бива поканен и да носи ковчега наред с най-близките приятели на мъртвия продуцент. През цялото време, докато трае процесията, Джони се движи като в мъгла; а след това, за своя огромна изненада, установява, че щастливата му звезда отново е изгряла. От този момент нататък той бива засипван с предложения за работа.

Същевременно един последен поглед към Флайшакър, амбициозния юрисконсулт на компанията — човек, напълно лишен от съвест и творчески ум, го показва как той си представя близкото бъдеще на киноиндустрията. Освен това към края на романа е трябвало да има диалог между Флайшакър и Сесилия, в който юрисконсултът, който е завършил Нюйоркския университет и вероятно

се е опитвал да се ожени за Сесилия, се мъчи да насочи разговора към „интелектуални“ теми.

След като бива отхвърлена от Стар, Сесилия започва връзка с мъж, в когото не е влюбена — вероятно Уайли Уайт, който още от самото начало я преследва и представлява пълната противоположност на Стар. Смъртта на Стар и убийството на баща ѝ я съсипват напълно. Разболява се от туберкулоза и едва в края на романа ние е трябвало да научим, че тя пише тази история в един санаториум за туберкулозни.

Фицджералд е възнамерявал да покаже за последен път и Катлийн — как стои пред студията и я съзерцава отвън. Тя се е разделила със съпруга си заради заговора срещу Стар. Фактът, че не принадлежи към света на Холивуд, е бил това, което най-силно е привличало Стар към нея. Сега Катлийн знае, че никога няма да принадлежи към този свят. Винаги ще бъде извън нещата — положение, което съдържа своята трагедия.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.